

1. Přístup k informacím

Občan požádal městský úřad o poskytnutí informací ohledně plánované výstavby nové silnice. Úřad žádost odmítl s odvoláním na ochranu obchodního tajemství stavební firmy. Občan se domnívá, že má právo na informace, protože jde o veřejnou stavbu.

Kdy může úřad odmítnout poskytnutí informací?

2. Právo na soukromí vs. kamerový systém

Radnice nainstalovala kamerový systém na veřejných prostranstvích kvůli zlepšení bezpečnosti. Někteří občané si stěžují, že kamery narušují jejich soukromí. Město argumentuje, že jde o opatření ve veřejném zájmu.

Jak lze zajistit rovnováhu mezi ochranou soukromí a bezpečností?

3. Svoboda projevu a cenzura na obecním webu

Obec spravuje diskusní fórum na svých webových stránkách. Kritické příspěvky vůči starostovi jsou pravidelně mazány. Opoziční zastupitelé namítají, že jde o porušení svobody projevu.

Může obec cenzurovat diskusi na svém webu?

4. Právo na náboženské vyznání ve škole

Žák si chce do školy nosit náboženský symbol (např. kříž nebo hidžáb). Ředitel školy to zakázal s odvoláním na školní řád, který vyžaduje neutrální oblečení.

Kdy může škola omezit projevy náboženského vyznání?

5. Zákaz protestu před úřadem

Skupina občanů chce protestovat před budovou magistrátu proti zvyšování daní. Úřad protest zakázal s odůvodněním, že by mohl narušit veřejný pořádek.

Jaké podmínky musí být splněny pro zákaz shromáždění?

6. Diskriminace při přijetí do zaměstnání

Městský úřad vypsal výběrové řízení na nového úředníka. Jeden z uchazečů nebyl přijat kvůli věku, přestože splňoval všechny kvalifikační požadavky.

Jak lze prokázat diskriminaci ve výběrovém řízení?

7. Povinné očkování a svoboda jednotlivce

Město zavedlo povinnost očkování pro všechny zaměstnance škol a úřadů. Někteří zaměstnanci se odmítají očkovat z osobních důvodů.

Kdy může stát nařídit povinné očkování?

8. Nárok na tlumočníka při úředním jednání

Cizinec s trvalým pobytom v ČR žádal o sociální dávky, ale neumí dobře česky. Úřad mu odmítl přidělit tlumočníka, ačkoliv nerozuměl úředním dokumentům.

Má cizinec právo na tlumočníka při jednání s úřady?

9. Odepření sociálních dávek

Osoba žádala o dávky v hmotné nouzi, ale úřad její žádost zamítl s odvoláním na to, že nesplňuje podmínky. Nezohlednil však její zdravotní stav.
Jak lze chránit sociální práva jednotlivce?

10. Povolení demonstrace pro LGBT komunitu

Občané žádali o povolení pochodu na podporu práv LGBT osob. Radnice jim to zakázala s odkazem na možné střety s odpůrci.
Jaké důvody jsou legitimní pro zákaz demonstrace?

11. Nutnost změnit příjmení po svatbě

Žena si chtěla ponechat své rodné příjmení i po svatbě, ale matrika trvala na tom, že musí přjmout příjmení manžela.
Může stát nařídit změnu příjmení po svatbě?

12. Přístup k lékařské péči ve věznici

Vězeň si stěžuje na nedostatečnou lékařskou péči ve vězení. Vedení věznice tvrdí, že dostává standardní péči jako ostatní vězni.
Jaké zdravotní služby musí stát zajistit vězňům?

13. Omezování svobody pohybu kvůli pandemii

Během pandemie město zavedlo zákaz vycházení po 21. hodině. Někteří občané opatření kritizovali jako nepřiměřené omezení svobody pohybu.
Jak se posuzuje proporcionalita omezení svobody pohybu?

14. Povinné školní uniformy a svoboda projevu

Veřejná škola zavedla povinné školní uniformy, což někteří rodiče odmítají jako zásah do individuality dětí.
Může stát nařídit školní uniformy ve veřejných školách?

15. Úřad neumožnil hlasování lidem bez domova

Lidé bez trvalého bydliště si chtěli zaregistrovat adresu na městském úřadu, aby mohli volit, ale úřad jim to odmítl.
Jak lze zajistit volební právo lidem bez domova?

16. Rozdílné podmínky pro azylanty

Město poskytlo sociální bydlení ukrajinským uprchlíkům, ale ne syrským žadatelům o azyl. Ti tvrdí, že jde o diskriminaci.

Jaké podmínky musí stát dodržet při poskytování azylu?

17. Odepření registrace politické strany

Skupina aktivistů si chtěla zaregistrovat novou politickou stranu, ale ministerstvo vnitra registraci odmítlo s tím, že její program je „extrémní“.

Kdy může stát odmítnout registraci politické strany?

18. Povinnost pracovat ve vězení

Odsouzený byl nucen pracovat ve věznici, přestože se odvolával na zákaz nucené práce.
Je povinná práce ve vězení nucenou prací?

19. Omezení vstupu do parku pro určité skupiny

Město vydalo vyhlášku, která zakazuje vstup do městského parku lidem bez domova. Ti se brání, že jde o diskriminaci.

Může obec omezit přístup na veřejná prostranství?

20. Propouštění na základě politických názorů

Úředník na městském úřadě byl propuštěn poté, co veřejně kritizoval vládní politiku.
Může být zaměstnanec veřejné správy propuštěn kvůli politickým názorům?

21. Omezování svobody tisku místní radnicí

Město přestalo inzerovat v místních novinách poté, co zveřejnily článek kritizující radníci.
Jaký vliv má veřejná správa na svobodu médií?

22. Přístup zdravotně postižených do úřadu

Obecní úřad nemá bezbariérový přístup a zdravotně postižení občané si stěžují, že se nemohou účastnit jednání.

Jaké povinnosti má veřejná správa vůči lidem se zdravotním postižením?

23. Povinnost zveřejnit majetková přiznání úředníků

Nová vyhláška nařizuje, aby všichni veřejní činitelé zveřejnili svá majetková přiznání. Někteří tvrdí, že jde o zásah do jejich soukromí.

Jaká je hranice mezi transparentností a právem na soukromí?

24. Nepřiměřený zásah policie při demonstraci

Policie rozháněla pokojnou demonstraci slzným plynem a zadržela několik osob.
Jaké jsou limity použití síly veřejnými orgány?

25. Přístup romských dětí ke vzdělání

Romské děti jsou systematicky zařazovány do zvláštních škol, přestože jejich rodiče tvrdí, že by zvládly běžnou školní docházku.
Jak lze zabránit diskriminaci v přístupu ke vzdělání?

26. Cenzura školních učebnic

Ministerstvo školství nařídilo odstranit kapitolu o LGBT tématech z učebnic občanské výchovy.
Může stát zasahovat do obsahu školních učebnic?

27. Veřejná zakázka jen pro české firmy

Město vyhlásilo veřejnou zakázku, do které se mohou přihlásit pouze české firmy. Evropská firma podala stížnost kvůli diskriminaci.
Jak se posuzuje rovnost přístupu ve veřejných zakázkách?

28. Nutnost povolení pro veřejné umění

Umělec chtěl na náměstí vystavit sochu kritizující politiku města, ale úřad mu nepovolil veřejnou instalaci.

Jak lze chránit svobodu uměleckého projevu?

29. Zákaz politické reklamy na veřejných budovách

Radnice zakázala vylepování politických plakátů na úředních budovách, ale povolila reklamy na místní podniky.

Kdy může obec omezit politickou reklamu?

30. Povinné testování zaměstnanců veřejné správy na drogy

Nová směrnice nařizuje pravidelné testování zaměstnanců veřejné správy na přítomnost drog.
Někteří zaměstnanci to považují za nepřiměřený zásah do soukromí.
Může stát nařídit povinné testování zaměstnanců na drogy?